

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS RESPUBLIKINĖS PANEVĖŽIO LIGONINĖS
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO KLAUSOS NEGALIA
TURINTIEMS PACIENTAMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2021 m. gruodžio 8 d. Nr. V- 415

Panevėžys

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1229 „Dėl Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų bei Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų specializuotų chirurgijos stacionarinių tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“ nuostatomis ir viešosios įstaigos Respublikinės Panevėžio ligoninės įstatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. V-96 „Dėl Viešosios įstaigos Respublikinės Panevėžio ligoninės įstatų patvirtinimo“, 34.5 ir 34.6 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo klausos negalia turintiems pacientams tvarkos aprašą (pridedama).

2. N u r o d a u:

2.1. Informacinių technologijų skyriui gavus informacinių technologijų ir ryšio priemonių poreikį, organizuoti asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių Ligoninės padalinių aprūpinimą vaizdo ir garso ryšio priemonėmis (įskaitant programine įranga, bendravimo platformas ir kt.), užtikrinančias lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą nuotoliniu būdu.

2.2. Informacinių technologijų skyriaus vedėjui paskelbti aprašą Ligoninės internetinėje svetainėje.

3. P a v e d u:

3.1. Dokumentų valdymo ir komunikacijos skyriui supažindinti su įsakymu direktoriaus pavaduotojus, klinikų ir medicininių skyrių vedėjus, poliklinikos vedėją, filialo administratorių, slaugos administratorių, Teisės ir personalo skyriaus vedėją, Informacinių technologijų skyriaus vedėją, paskelbti įsakymą dokumentų valdymo sistemoje (DVS), kad būtų prieinamas susipažinti;

3.2. skyrių vedėjams, poliklinikos vedėjui, filialo administratoriui pasirašytinai supažindinti su įsakymu pavaldžius darbuotojus;

3.3. įsakymo vykdymo kontrolę Direktoriaus pavaduotojui medicinai.

Direktorius

Arvydas Skorupskas

Parengė

Teisininkė

Jurgita Plekavičiūtė

PATVIRTINTA
VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės
direktorium 2021 m. gruodžio 8 d.
įsakymu Nr.V- 415

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO KLAUSOS NEGALIA TURINTIEMS PACIENTAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo klausos negalia turintiems pacientams tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato informacijos apie teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas skelbimo ir šių paslaugų organizavimo bei užtikrinimo klausos negalia turintiems pacientams VšĮ Respublikinėje Panevėžio ligoninėje (toliau - Ligoninė) tvarką, Ligoninės ir paciento teises ir pareigas, lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos organizavimo ir teikimo veiksmus.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymo Nr. V-1229 „Dėl Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionariųjų antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų bei Bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų specializuotų chirurgijos stacionariųjų tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašų patvirtinimo“ aktualia redakcija.

3. Aprašas taikomas visuose Ligoninės struktūriniuose padaliniuose, kuriuose vyksta tiesioginis kontaktas su pacientais.

4. Šiuo Aprašu vadovujasi visi Ligoninės sveikatos priežiūros specialistai ir kiti darbuotojai, kontaktuojantys su pacientais. Tikslas – suteikti klausos negalia turintiems pacientams kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas.

5. Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. **Gestų kalba** - kalba, kuri suvokiama vizualiai ir perduodama rankų ar kitų kūno dalių judesiais bei padėtimi. Gestų kalba turi savitą ir turtingą gramatiką, kur svarbu erdvė, greitis, laikas bei veido mimikos.

5.2. **Nuotolinės lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugos** – kai vertimas iš lietuvių gestų kalbos į žodinę kalbą ir atvirkščiai atliekamas naudojantis vaizdo skambučiu gestų kalbos vertėjui per Skype programą.

II SKYRIUS TEISĖS IR PAREIGOS

6. Teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas klausos negalia turintiems pacientams Ligoninė:

6.1. užtikrina lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą;

6.2. sudaro sąlygas pacientui pasikviesti lietuvių gestų kalbos vertėją;

6.3. užsako lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas elektroniniu paštu ar telefonu;

6.4. jei asmuo nemoka lietuvių gestų kalbos, sudaro galimybę bendrauti su pacientu raštu.

7. Sudaro sąlygas vaizdo ir garso ryšių priemonėmis (įskaitant programinę įrangą, bendravimo platformas ir kt.) ir (ar) kitomis elektroninių ryšių technologijomis, teikti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, kai paslaugos teikėjas ir paslaugos gavėjas yra skirtingose vietose tuo pačiu laiku teikianti asmens sveikatos priežiūros paslaugas klausos negalia turintiems pacientams.

8. Klausos negalia turintis pacientas teises įgyja, pareigas prisiima ir jas įgyvendina pats arba per savo atstovą (atstovus).

9. Klausos negalia turinčių pacientų teisės:

9.1. klausos negalią turinčių pacientų teisės nevaržomos dėl jų lyties, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ir pažiūrų. Pacientai, turintys negalią, turi tokias pat teises kaip ir kiti Ligoninės pacientai.

9.2. kiekvienas apdraustasis klausos negalią turintis asmuo turi teisę gauti nemokamą sveikatos priežiūrą, kompensuojamą iš privalomojo sveikatos draudimo fondo lėšų, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus.

9.3. klausos negalią turintis pacientas turi teisę į kokybiškas asmens sveikatos priežiūros paslaugas:

9.3.1. Ligoninė įsipareigoja užtikrinti pacientui teikiamų paslaugų kokybę ir savalaikiškumą;

9.3.2. Ligoninės personalas lietuvių gestų kalbos vertėjo pagalba (ar be jo) su pacientu bendrauja pagarbiai bei sudaro ir užtikrina tokias sąlygas, kurios nežemintų paciento garbės ir orumo;

9.3.3. pacientui suteikiamos jo būklei adekvačios ir mokslu pagrįstos nuskausminamosios priemonės, kad jis nekenktų dėl savo sveikatos sutrikimų.

9.4. klausos negalią turintis pacientas turi teisę pasirinkti asmens sveikatos priežiūros įstaigą ir sveikatos priežiūros specialistą (gydytoją):

9.4.1. laikoma, kad savanoriškai į Ligoninę atvykęs pacientas yra informuotas ir sutinka, kad Ligoninės personalas jį apžiūrėtų, įvertintų jo sveikatos būklę, paskirtų ir atliktų reikalingus tyrimus, būtinas gydymo procedūras;

9.4.2. pacientas turi teisę į kito tos pačios profesinės kvalifikacijos specialisto nuomonę apie savo sveikatos būklę ir siūlomą gydymą.

9.5. klausos negalią turintis pacientas turi teisę į informaciją:

9.5.1. pacientui turi būti suteikta informacija apie įstaigos teikiamas paslaugas ir galimybes jomis pasinaudoti;

9.5.2. turi būti suteikta informacija apie siuntimo į kitas asmens sveikatos priežiūros įstaigas tvarką;

9.5.3. turi būti prieinama informacija apie Ligoninės vidaus tvarkos taisykles;

9.5.4. turi būti informuotas apie jį gydančiojo gydytojo ir slaugos darbuotojo vardą, pavardę ir pareigas;

9.5.5. turi teisę gauti informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, medicininio tyrimo duomenis, gydymo metodus, galimą riziką, komplikacijas ir prognozę.

9.6. pacientas turi teisę nežinoti apie savo sveikatos būklę, patvirtinant parašu medicinos dokumentuose.

9.7. pacientas turi teisę susipažinti su įrašais savo medicinos dokumentuose.

9.8. pacientas turi teisę prašyti, kad jo lėšomis būtų padarytos jo ligos ir kitų medicininių dokumentų kopijos.

9.9. pacientas turi teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą ir anoniminę sveikatos priežiūrą.

9.10. pacientas turi teisę atsisakyti gydymo.

9.11. pacientas turi teisę skųstis.

9.12. klausos negalią turintis pacientas turi teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas.

9.13. pacientas turi teisę gauti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas nuotoliniu būdu, kai nėra galimybės užtikrinti tiesioginio vertimo.

10. Klausos negalią turinčių pacientų pareigos:

10.1. pacientas privalo rūpintis savo sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, bendradarbiauti su Ligoninės specialistais.

10.2. pacientas turi suteikti specialistams informacijos apie savo sveikatą, persirgtas ligas, atliktas operacijas, vartojamus vaistus ir nusiskundimus.

10.3. gavęs informaciją apie skiriamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, pacientas savo sutikimą ar atsisakymą dėl šių paslaugų suteikimo turi patvirtinti raštu (parašu) medicinos

dokumentuose.

10.4. pacientas privalo vykdyti gydytojo nurodymus dėl ligos gydymo, paskyrimus ir rekomendacijas arba nustatyta tvarka atsisakyti paskirtų paslaugų.

10.5. pacientas privalo informuoti specialistus apie sveikatos būklės pasikeitimus gydymo metu, gydymo metodų netoleravimą, apie nukrypimus nuo paskyrimų ar nustatyto režimo, dėl kurių jis davė sutikimą.

III SKYRIUS PASLAUGOS ORGANIZAVIMAS BEI TEIKIMAS

11. Sveikatos priežiūros specialistas, identifikavęs pacientą, turintį klausos negalią, susisieikia su gestų kalbos vertėjais (elektroniniu paštu arba telefonu) ir suderina paciento ir vertėjo vizito laiką. Jeigu gestų kalbos vertėjas negali atvykti į Ligoninę, sveikatos priežiūros specialistas tariasi su vertėjais dėl galimybių versti pacientui nuotolinio ryšio priemonėmis.

12. Už vertimo paslaugos organizavimą atsako skyrių vyresniosios slaugytojos, jų ne darbo metu – budintis gydytojas.

13. Ligoninė užtikrina klausos negalią turintiems pacientams lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų prieinamumą nuotolinio ryšio priemonės (vaizdo ir garso ryšio priemonėmis): internetu, telekomunikacijų priemonėmis (Skype programa, telefonas (vaizdo skambučiai budinčiam vertėjui), įskaitant vaizdo pranešimus) ar kitomis elektroninių ryšių technologijomis, kurios gali būti naudojamos teikiant lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas, kai paslaugos teikėjas ir paslaugos gavėjas yra skirtingose vietose tuo pačiu laiku.

14. Nuotolinių lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugų teikimo metu pokalbis nėra įrašomas ir yra konfidencialus.

15. Gestų kalbos vertimo paslaugas Panevėžio apskrityje teikia Lietuvių gestų kalbos vertėjų centro Panevėžio teritorinis skyrius. Paslaugas teikia centruose dirbantys gestų kalbos vertėjai, kurie žodinę lietuvių kalbą verčia į gestų kalbą ir atvirkščiai – gestų kalbą į lietuvių kalbą žodžiu.

16. Lietuvių gestų kalbos vertėjų centro Panevėžio teritorinis skyrius paslaugas teikia įstaigos darbo metu: I-IV nuo 8.00 iki 17.00 val., V nuo 8.00 iki 15.45 val., pietų pertrauka 12.00 – 12.45 val. Užsakymai priimami el. paštu panevezys.info@vertimaigestais.lt, Skype programa **LGKvertimas/Panevėžys, taip pat atvykus** Aukštaičių g. 4, Panevėžys, **paskambinus telefonu** tel. (8 45) 464 840, mob.tel. +370 698 06377, **arba SMS** +370 698 06377.

17. Po darbo valandų (taip pat jei atvejis labai skubus ir centro darbuotojai visi užimti) dėl gestų kalbos vertėjo paslaugų kreiptis skubiosios pagalbos tarnybų telefono numeris 112. Šios tarnybos darbuotojai taip pat turi teisę suteikti gestų kalbos vertimo paslaugas.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Aprašas gali būti keičiamas ar naikinamas Ligoninės direktoriaus įsakymu.

19. Patvirtintas tvarkos aprašas skelbiamas viešai Ligoninės internetinėje svetainėje.
